

สรุปการประชุมพัฒนาแนวทางการดูแลสภาพและระดับประคองผู้ป่วยมะเร็งช่องปาก

วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2568 ณ ห้องประชุมอาวุธ แสงกล้า อาคาร 4 ชั้น 2 กรมอนามัย และผ่านระบบ Video Conference

ผู้เข้าร่วมประชุม Onsite

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม	หน่วยงาน
1. ทันตแพทย์หญิงนพวรรณ โพนกุล	รองผู้อำนวยการ สำนักทันตสาธารณสุข
2. ทันตแพทย์พูลพกษ์ โสภารัตน์	สำนักทันตสาธารณสุข
3. ทันตแพทย์หญิงจรัสศรี ศรีนฤพัฒน์	สำนักทันตสาธารณสุข
4. ทันตแพทย์หญิงวาสนี เกียรติอดิสร	สำนักทันตสาธารณสุข
6. ทันตแพทย์หญิงรฐนันท์ โล่ห์ศุภกาญจน์	สำนักทันตสาธารณสุข
7. ทันตแพทย์พงศธร จินตกานนท์	สำนักทันตสาธารณสุข
8. ทันตแพทย์พิมพ์พิสุทธิ์ สะตะ	สำนักทันตสาธารณสุข
9. นางสาวเนริศา เอกปัชชา	สำนักทันตสาธารณสุข
10. นางสาวชาลิณี ชันทะ	สถาบันสิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ
11. ทพญ. สายทิพย์ ลีวรกานต์	สถาบันทันตกรรม
12. ทพญ. มาระศรี ปัญญาสกุลวงศ์	โรงพยาบาลราชวิถี
13. ผู้แทน	สถาบันประสาทวิทยา
14. นายแพทย์วิรุทธิ์ เอี่ยมสหเกียรติ	สถาบันมะเร็งแห่งชาติ

วาระที่ ๑ : เรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบ

๑.๑ วัตถุประสงค์

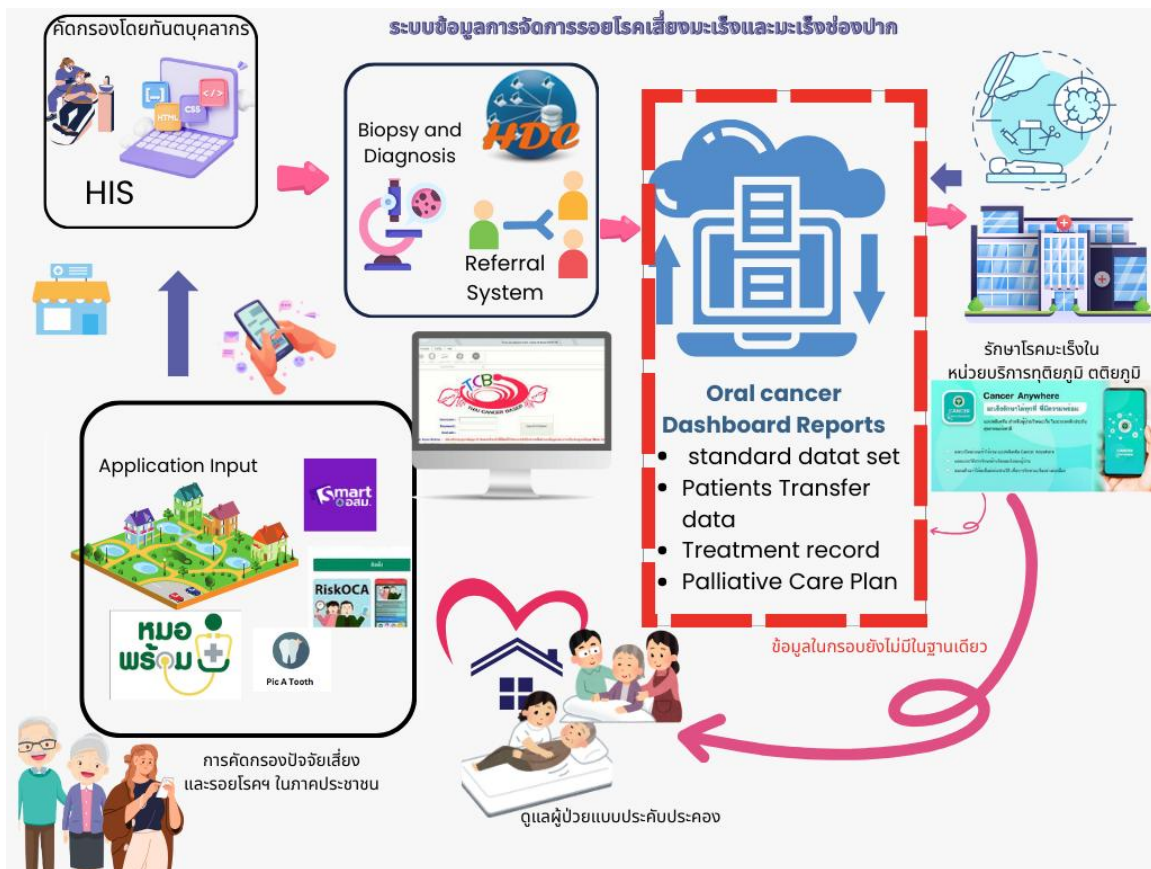
พัฒนาแนวทางให้ทันตบุคลากรและบุคลากรสาธารณสุขดูแลผู้ป่วยมะเร็งช่องปากและระดับประคอง

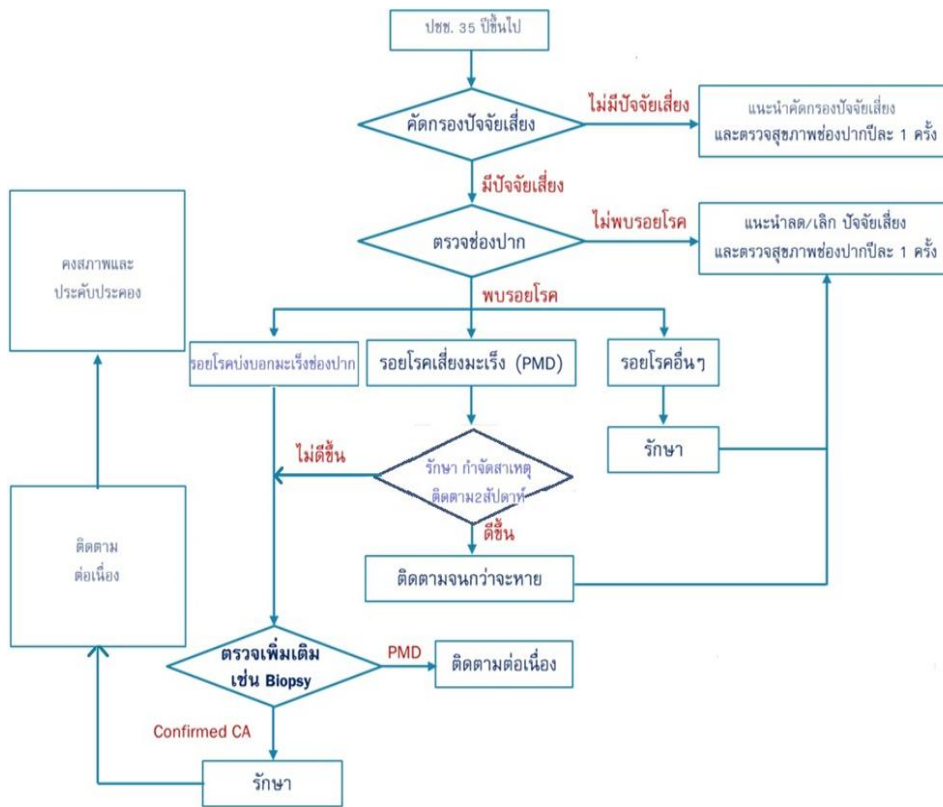
วาระที่ ๒ : รับรองรายงานการประชุม

ไม่มี

วาระที่ ๓ : เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

๓.๑ นโยบายและแผนการดำเนินงานพัฒนาการจัดการรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปาก ประกอบด้วย นโยบาย cancer anywhere และ cancer warrior

๓.๒ การดูแลประคับประคองผู้ป่วยมะเร็งช่องปาก

โรงพยาบาลราชวิถี กรมการแพทย์

เตรียมสภาพช่องปากก่อนการผ่าตัดและฉายรังสีรักษา

- อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงความจำเป็นในการเตรียมสภาพช่องปาก

ก่อนการฉายรังสี

- ให้ข้อมูลผู้ป่วยเรื่องผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นจากการฉายรังสี

และแนวทางการป้องกัน

- ตรวจ วางแผน และเตรียมสภาพช่องปากผู้ป่วยก่อนการผ่าตัด

และฉายรังสีรักษา

ทันตกรรม - ให้คำแนะนำวิธีการดูแลสุขภาพช่องปาก ภายหลังการฉายรังสีรักษา

- ตรวจสอบสภาพช่องปาก และส่งผู้ป่วยไป รับการดูแลรักษาฟันต่อเนื่องที่รพ.ใกล้บ้าน
- แนะนำการใช้ถาดเคลือบฟลูออไรด์ และ

จ่ายฟลูออไรด์เจลให้ผู้ป่วย สำหรับเคลือบฟลูออไรด์เองที่บ้านเป็นประจำทุกวัน

๓.๓ การฟื้นฟูสมรรถนะการกลืนและกล้ำมเนื้อใบหน้าหลังการรักษามะเร็งช่องปาก

Treatment Strategies for dysphagia

- Postural technique
- Sensory technique
- Swallowing maneuvers
- Changes in diet : Modifications to bolus volume and viscosity
- ROM exercises and strengthening exercises
- Assistive & Adaptive device for feeding

สถาบันสิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์

๓.๔ การดูแลผู้ป่วยมะเร็งช่องปากระยะสุดท้ายในชุมชน

กลุ่มงานเวชศาสตร์ประคับประคอง สถาบันมะเร็งแห่งชาติ

วาระที่ ๔ : เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ แนวทางการทางการดูแลคงสภาพและประคับประคองผู้ป่วยมะเร็งช่องปาก

แนวทางการดูแลแบบประคับประคอง (Palliative Care)

จากสถาบันมะเร็งแห่งชาติ (NCI)

- ใช้ PPS คัดกรองผู้ป่วย ($\leq 50\%$) เข้าสู่ระบบ Palliative Care
- จัดทีมสหสาขา (แพทย์ พยาบาล เภสัชกร นักสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ)
- จัด ACP ทั้ง onsite และ online
- ใช้ Telemedicine และ Care Map 14 วัน
- มี Bereavement Care ติดตามครอบครัวหลังการสูญเสีย

3.2 แนวทางเฉพาะสำหรับมะเร็งช่องปาก

- วินิจฉัยและลงทะเบียน → ประเมินอาการ → ส่ง Palliative Clinic
- ระยะท้ายของโรค → เข้าสู่การดูแลแบบประคับประคอง
- ประเมินการกลืน พูด โภชนาการ สุขภาพจิต และความพร้อมครอบครัว

4. การประสานงานและแผนการดำเนินงาน

- เชื่อมโยงการรักษาระหว่างโรงพยาบาล ศูนย์ฟื้นฟู และชุมชน
- วางแผนกลับบ้านพร้อมอุปกรณ์ และให้ความรู้แก่ผู้ดูแล

วาระที่ ๕ : เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

. ประเด็นเน้นจากการประชุม

- พัฒนาแนวทางที่ใช้ได้จริงในพื้นที่
- เสริมความรู้ทันตบุคลากร และบุคลากรสาธารณสุขให้ทำงานร่วมทีมระดับประคอง
- ให้ความสำคัญกับการเตรียมผู้ดูแลในชุมชน

คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

- เพิ่มประเด็นการดูแลฟันเทียม ในผู้ป่วยมะเร็งช่องปาก และอวัยวะเทียม
- ปรับแนวทางให้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งช่องปากทั้งหมดไม่ใช่ระยะสุดท้ายเท่านั้น
- เพิ่มนิยามของการใช้คู่มือ และแก้ไขนิยามของผู้ป่วยระดับประคอง

จบการประชุม

ผู้บันทึก นางสาววาสนี เกียรติอดิสร